

notářův srovnal se sazbami tohoto paragrafu a jemu, uzná-li nárok ten oprávněným, žádanou odměnu podle sazeb těch přírkl.“

Na straně 352 téhož komentáře je dále uvedeno: „Povinnost soudu, aby se postaral o vymození notářovy odměny, vyplývá také z toho, že notář ani s účastníky o ní se dohodnouti, ani od nich zálohy bráti nesmí“.

Konečně v § 171 notářského řádu je všeobecně nařízeno notářům účtovat poplatky jen podle sazeb; i při agendě soudního komisařství má býti účtováno jediné podle sazeb a předchozí dohoda myslitelná není.

§ 172 notářského řádu pak připouští — při agendě soukromoprávní — pouze účtování odměny vyšší, když jsou dány a výslovně uvedeny zvláštní důvody odůvodňující sazby vyšší.

Dohoda o odměně notáře jako soudního komisaře je tudíž podle vylíčeného právního stavu zakázanou a neplatnou, a soudu náleží povinnost odměnu takovou a její výši stanovit.

Tato rekapitulace známého právního stavu podává se z toho důvodu, že v konkrétním případě rekursní soud na námítku ztěžovatele tvrdícího jednostranně, že k dohodě o poplatcích se soudním komisařem došlo, přistoupil a poplatky vůbec neupravil, zrušiv usnesení první stolice, výši jich upravující, při čemž odkázal účastníky na pořad práva s tím, aby ve sporu prokázali, že k dohodě došlo či nedošlo, čímž přesunuta byla úprava notářských poplatků nesprávně na spornou cestu a základ a výsledek případné žaloby určovací měl teprve býti základnou úpravou notářských poplatků, ačkoliv v daném případě nešlo o otázku skutkovou („došlo-li k dohodě či nic“), nýbrž spíše a jediné o otázku právní („je-li dohoda soudního komisaře právně relevantní, čili nic“). Tuto otázku platnosti dohody soudního komisaře o poplatcích s účastníky nesporného řízení (byť jen dohody účastníkem jednostranně tvrzené) může přece soud posouditi, jakožto otázku ryze právní, nikoliv skutkovou, sám podle rekapitulovaných shora norem.

Bylo by ovšem záhodno, aby přímo v zákoně neplatnost takovéto dohody byla prohlášena a byla by na místě i novelisace zastaralých a kusých předpisů, a to tím spíše, že jde o otázku zásadní, která má býti najisto postavena a žádné pochyby připouštět nemá.

ad 2. Pokud jde o zajištění prisouzených soudem notářských poplatků v případě, že účastník řízení podá stížnost do výměru poplatků, platí přece zajištění i tu ustanovení § 179, odst. 2 not. řádu, kdež se stanoví, že vymáhání soudem stanovené částky se zastaví jen, složí-li jí účastník k soudu. Podle Václava Šedivy (strana 315) vztahuje se ustanovení řečené na úkony notářovy činnosti úřední (podle § 1 not. řádu) a dále též za odměnu za sepsání soukromých listin (§ 184 not. řádu), avšak nikoliv k jiným pracem z oboru povolání notářům podle § 5 dovoleného. Platí tudíž ustanovení to (o depositu a zajištění prisouzených poplatků), jmenovitě též na poplatky soudně komisařské a neodpovídalo by proto právnímu stavu, nepřiznal-li by soud takovéhoto zajištění poplatkům soudně komisařským a dal by místo námítkám účastníků, že ustanovení tohoto, jakožto speciálního, na poplatky soudně-komisařské použití nelze.

JAN ŽALOUDEK, kand. notářství v Říčanech:

Poznámka k článku Dr. Otakara Hanny: Nové předpisy o židovském majetku a praxe notářská.

Vykládaje v informativním článku pod uvedeným nadpisem předpisy o židovském majetku v souvislosti s praxí notářskou, p. Dr. Otakar Hanna interpretuje §§ 12 a násl. druhého prováděcího výnosu z 8. prosince 1939 k nařízení o židovském majetku tak, že každá dohoda o dědictví potřebuje schválení Oberlandrata a že tudíž jest uzavřít dohodu obdobně jako u osob nespovědných s výhradou schválení Oberlandrata.

Že neomezuje autor schválení dohody na pozůstalosti židovské, dovozují z toho, že jeho slova: „Dohoda o dědictví potřebuje schválení Oberlandrata“, následují bezprostředně bez jakéhokoli omezení za poučením, co se má státi v každém případě projednání pozůstalosti.

S tímto názorem nelze souhlasiti, poněvadž:

1. nemá opory v textu prováděcího výnosu,
2. odporuje duchu a smyslu prováděcího výnosu.

Ad 1. § 12 výnosu jedná o povinnosti pozůstalostního soudu a soudního komisaře poučiti strany, tedy týká se každého projednání pozůstalosti, ať je zůstavitel neb jedna z osob na jednání zúčastněných Židem či nikoliv.

§ 13 však týká se jen pozůstalostí, v nichž zůstavitel nebo jedna z osob na jednání zúčastněných je Židem, a stanoví, že tato okolnost nepřekáží projednání a odevzdání pozůstalosti. Právili se v citovaném § 13 dále, že dohoda o dědictví potřebuje v šak schválení a že jest až do jeho udělení odložiti rozhodnutí o návrhu na odevzdání pozůstalosti a zadržeti odevzdací listinu, považují za samozřejmé, že schválení dohody jako protiklad k svobodnému projednání a odevzdání židovských pozůstalostí z dědické smlouvy, ze zákona neb z testamentu může býti vztahováno jen na pozůstalosti, ve kterých zůstavitel neb jedna z osob na jednání zúčastněných jsou Židy, a nikoliv na všechny pozůstalosti, jak vykládá p. Dr. Hanna.

Ad 2. Výklad, že každá dohoda o dědictví podléhá schválení Oberlandrata, odporuje také celkovému smyslu druhého prováděcího výnosu, který v § 8 vyžaduje pro jednání inter vivos pouze konstatování, že na právním jednání nejsou zúčastněni Židé, židovské podniky nebo židovská sdružení osob. Proč by se mělo při projednání pozůstalosti, když bylo dotazem zjištěno totéž, co vyžaduje § 8, jíti dále a žádati, aby dědická dohoda, která vlastně je jednáním inter vivos, byla vždy schválena Oberlandratem, jestliže požadavek ten není vyřčen přímo? To by jen zbytečně stěžovalo dispoicce dědiců při projednání pozůstalosti, nedostihující cíle, poněvadž dědicové by takové schválení mohli obejítí bez narušení zákona smluvními akty po projednání pozůstalosti ve smyslu § 8 druhého prováděcího výnosu.

Jsem tudíž názoru, že schválení dědické dohody Oberlandratem je zapotřebí jen tehdy, jestliže zůstavitel nebo jedna z osob na jednání zúčastněných je Židem.